

Вебінар

Податковий кодекс України: аналізуємо зміни

25. 05. 2023

з 11:00 – 13:00

Ельвіра Ткачова,
головний редактор
журналу «АгроPRO»

Нормативне регулювання

З 6 травня 2013 року набув чинності **Закон України від 11.04.2023 р. № 3050-IX** «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо звільнення від сплати екологічного податку, плати за землю та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за знищене чи пошкоджене нерухоме майно» (далі – Закон № 3050).

- **Щодо благодійної допомоги фізичним особам**, які мешкають (мешкали) на території населених пунктів, в яких проводяться (проводилися) бойові дії, та/або які вимушено покинули місце проживання у зв'язку з проведенням бойових дій у таких населених пунктах.
- **Щодо земель постійного користування, наданих членам фермерських господарств;**
- **Щодо оподаткування сільгосп підприємств та підприємців, що зареєстровані на окупованих територіях та на територіях де велися (ведуться) бойові дії. □**

Щодо ПДФО

Відповідно до пп. «в» пп. 165.1.54 ПКУ до загального місячного (річного) оподаткованого доходу платника податку **не включається, сума (вартість) благодійної допомоги**, виплаченої (наданої) благодійниками протягом дії правового режиму воєнного, надзвичайного стану на користь, зокрема:

- **фізичним особам**, які мешкають (мешкали) на території населених пунктів, де проводяться (проводилися) бойові дії, та/або які вимушено покинули місце проживання у зв'язку з проведенням бойових дій у таких населених пунктах (**абзац четвертий** пп. «в» пп. 165.1.54 ПКУ).
- Вважаємо, що у цій нормі мається на увазі, що благодійник мав право не оподатковувати допомогу, надану фізичним особам до 27.12.2022 року (саме з цієї дати набрав чинності з Перелік № 309), з умови, що у нього будуть підтвердження того, що такі особи мешкають (мешкали) на території населених пунктів, де проводяться (проводилися) бойові дії, та/або які вимушено покинули місце проживання у зв'язку з проведенням бойових дій у таких населених пунктах. Це може бути наприклад, копія сторінки паспорту про реєстрацію особи в населеному пункті, розташованому на відповідній території, довідка про реєстрацію тимчасово переміщеною особою тощо.

Щодо земель постійного користування

Членам фермерського господарства, які викупили земельні ділянки, що належали їм на праві постійного користування або довічного успадкованого володіння з розстроченням платежів дозволено передавати їх в користування (зокрема, оренду) (абз. 2 п. 61 розд. X «Перехідні положення» ЗКУ).

Щодо статусу територій

Перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затверджений наказ Міністерства інтеграції від 22.12.2022 р. № 309 (далі – Перелік № 309).

I. Території, на яких ведуться (велися) бойові дії;

- 1. Території можливих бойових дій;**
- 2. Території активних бойових дій.**

II. Тимчасово окуповані Російською Федерацією території України.

Для сільгосп підприємств, що знаходяться на території:

- активних бойових дій та тимчасово окупованій території звільняються від оподаткування за фактом знахоження на цих територіях за нормами ПКУ;
- можливих бойових дій звільняються від оподаткування за наявності певних факторів.

Щодо статусу територій

Фактори для звільнення від оподаткування сільгосп підприємств, що знаходяться на території можливих бойових дій:

- ✓ або консервація земельної ділянки;
- ✓ або забруднення її вибухонебезпечними предметами;
- ✓ або прийняття ОМС рішення про надання податкових пільг зі сплати місцевих податків та/або зборів на підставі заяв платників податків про визнання земельних ділянок такими, що перебувають під потенційною загрозою їх забруднення вибухонебезпечними предметами.

Мінімальне податкове зобов'язання

До прийняття Закону № 3050 відповідно до п. 69.15 підроз. 10 роз. ХХ ПКУ мінімальне податкове зобов'язання (МПЗ) за 2022 та 2023 податкові (звітні) роки, **не нараховувалося** за земельні ділянки, що:

- ✓ розташовані на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії, або на територіях, тимчасово окупованих збройними формуваннями РФ;
- ✓ та/або за земельні ділянки, визначені обласними військовими адміністраціями як засмічені вибухонебезпечними предметами та/або на яких наявні фортифікаційні споруди.

Після прийняття Закону № 3050 МПЗ не нараховується та не сплачується МПЗ за земельні ділянки, земельні частки (паї), **що розташовані на територіях активних бойових дій або на тимчасово окупованих** РФ (тобто включених до підроз. 2 розд. I та розд. II Переліку № 309):

- **за 2022 рік** – у частині земельних ділянок, земельних часток (паїв), що перебувають у власності чи користуванні фізичних осіб;
- **за період з 01.03.2022 р. до 31.12.2022 р.** – у частині земельних ділянок, земельних часток (паїв), що перебувають у власності чи користуванні юридичних осіб (було – 2022 рік).

Мінімальне податкове зобов'язання

Таким чином **МПЗ за 2022 рік:**

Сільгоспприємства, за земельні ділянки, що розташовані **на території можливих бойових дій**, за 2022 рік мають розраховувати МПЗ. Таким чином законодавець звужує коло суб'єктів господарювання, які матимуть пільгу зі сплати МПЗ за 2022 рік.

Сільгоспприємства, за земельні ділянки, які розташовані на території, яка протягом певного періоду була **в зоні активних бойових дій чи були тимчасово окуповані** розраховують МПЗ за період коли:

- ✓ платники податку на прибуток сплачували плату за землю;
- ✓ «єдинники» IV групи сплачували єдиний податок IV.

Мінімальне податкове зобов'язання

ПРИКЛАД

МПЗ за 2022 рік по Миколаївській області, що була в червоній зоні до 11.11.22 р. Тобто йдеться про Вознесенський район та частину Миколаївського району.

Якщо окупація тривала з 09.03.2022 р. по 11.11.2022 р.

Сільгоспприємство- «єдинник» IV групи має бути звільненим від сплати єдиного податку за період з 09.03.2022 р. по 11.11.2022 р. Єдиний податок буде сплачено за січень, лютий, частину березня, частину листопада, грудень, тобто за 5 місяців. Сума МПЗ у такому разі визначається пропорційно кількості місяців, коли земельні ділянки підлягали оподаткуванню єдиним податком.

Таким чином у графі 8 «Розрахунку загального мінімального податкового зобов'язання за податковий (звітний) рік» потрібно вказати 5 місяців.

У п. 38^{-1.4} ПКУ йдеться про розрахунок МПЗ у разі переходу права власності або права користування на земельну ділянку. За період з 1 січня до початку місяця, в якому припинилося таке право, а для нового власника починаючи з місяця, в якому він набув право власності до кінця року. Проте, у наведеній ситуації вважаємо, що потрібно застосовувати норму п. 69.15 підроз.10 розд ХХ ПКУ.

Мінімальне податкове зобов'язання

МПЗ за 2023 рік

Перелік земель по яким не розраховується МПЗ наведений у п. 38^{1.2} ПКУ не визначається з 6 травня 2023 р. для земельних ділянок, земельних часток (паїв), за які не нараховувалися та не сплачувалися плата за землю або єдиний податок четвертої групи, що перебувають:

- ✓ або у консервації,
- ✓ або забруднені вибухонебезпечними предметами,
- ✓ або щодо яких прийнято рішення про надання податкових пільг зі сплати місцевих податків та/або зборів на підставі заяв платників податків про визнання земельних ділянок непридатними для використання у зв'язку з потенційною загрозою їх забруднення вибухонебезпечними предметами.

Сума МПЗ за такі земельні ділянки (земельні частки (паї)) **визначається пропорційно кількості місяців**, коли вони підлягали оподаткуванню платою за землю або єдиним податком IV групи.

Мінімальне податкове зобов'язання

При цьому, згідно норм ПКУ, **періодом звільнення є:**

→ **у разі консервації земельної ділянки** – період з 1 числа місяця, у якому відповідним ОМС прийнято рішення про затвердження робочого проекту землеустрою щодо консервації земельної ділянки, до останнього числа місяця, в якому завершуються заходи щодо охорони земель і ґрунтів згідно з ДЗК;

→ **при забрудненні земельної ділянки вибухонебезпечними предметами** – період, що починається з 1 числа місяця, на який припадає дата початку обстеження такої земельної ділянки операторами протимінної діяльності, та завершується останнім числом місяця, в якому вона визнана придатною для використання;

→ **при визнанні земельної ділянки непридатною для використання у зв'язку з потенційною загрозою забруднення вибухонебезпечними предметами** – період, що починається з 1 числа місяця, на який припадає дата прийняття ОМС рішення про надання податкових пільг зі сплати податків, та завершується останнім числом місяця, на який припадає дата, що настає раніше:

- або останній день строку, на який надано пільгу відповідно до прийнятого рішення;
- або дата скасування відповідного рішення;
- або дата початку обстеження земельної ділянки операторами протимінної діяльності чи визнання земельної ділянки придатною для використання.

Екологічний податок

З 1 січня 2022 року по 31 грудня 2022 року не нараховується та не сплачується екологічний податок платниками, зареєстрованими (взятими на облік) на територіях активних бойових дій та тимчасово окупованих (пп. 69.16 розд. 10 підрозд. XX ПКУ):

- ✓ розміщення стаціонарних джерел забруднення за викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря;
- ✓ за утворення радіоактивних відходів;
- ✓ тимчасове зберігання радіоактивних відходів

Починаючи з 1 січня 2023 року такі платники (включені до Переліку № 309) екологічний податок не нараховують та не сплачують за період з першого числа місяця, в якому територія була включена до підрозд. 2 розд. I та розд. II Переліку № 309, до першого числа місяця, що настає після дати завершення бойових дій або тимчасової окупації на відповідній території.

З 06.05.2023 р. екологічний податок також не нараховується та не сплачується, якщо після завершення активних бойових дій та деокупації екоподаток не буде сплачуватися у разі забруднення землі вибухонебезпечними предметами.

Рішення органу місцевого самоврядування

На період дії воєнного чи надзвичайного стану в Україні:

- 2 Тимчасово, на період дії воєнного стану по 31 грудня року, в якому буде припинено або скасовано воєнний стан, **рішення ОМС набувають чинності без дотримання термінів, встановлених ПКУ. (новий п. 69.34 ПКУ).**
- 3 **Дозволено ОМС встановлювати індивідуальні пільгові ставки та пільги з місцевих податків та зборів для платників, які мають у власності чи користуванні земельні ділянки, непридатні для використання у зв'язку з потенційною загрозою їх забруднення вибухонебезпечними предметами(пп. 12.3.7 ПКУ).**
- 4 **На підставі заяви про визнання земельних ділянок непридатними для використання у зв'язку з потенційною загрозою їх забруднення вибухонебезпечними предметами ОМС повинні прийняти рішення про встановлення податкових пільг зі сплати місцевих податків та/або зборів, а також вносити зміни до раніше прийнятих рішень.** Такі рішення прийматимуться на кожний календарний рік окремо на період не більше ніж до кінця поточного календарного року

Рішення органу місцевого самоврядування

Для отримання пільг з плати за землю, єдиного податку та інших місцевих податків протягом дії воєнного стану, сільгосптоваровиробники, що розташовані на території можливих бойових дій, **мають подати заяву** про визнання земельних ділянок непридатними для використання у зв'язку з потенційною загрозою їх забруднення вибухонебезпечними предметами. Така заява складається у довільній формі із зазначенням кадастрових номерів земельних ділянок (пп. 12.3.7 ПКУ).

Про рішення, прийняті на підставі заяв, ОМС (ВА) мають інформувати органи ДПС у порядку та за формою, затвердженими КМУ (поки що не прийнято) протягом 10 календарних днів з дня їх прийняття (пп. 12.4.6 ПКУ).

Якщо земельні ділянки будуть звільнені від оподаткування, то за ними МПЗ розраховувати не потрібно. Якщо на земельній ділянці знаходиться об'єкт нерухомості, то залежно від його стану можна звертатися до органу ОМС (ВА) щодо звільнення від оподаткування чи встановлення меншої ставки (адже у такому разі МПЗ не розраховується).

Читайте **«АгроPRO», 2023, № 9, с. 30**

Відповіді на запитання

Що робити підприємству, яке з 24 лютого 2022 р. знаходиться в окупації. І не має змогу виконувати свої податкові зобов'язання?

Перебування (податкова адреса платника податків та/або фактичне знаходження / знаходження виробничих потужностей тощо) на території тимчасово окупованій збройними формуваннями РФ є підставою для неможливості виконання платниками податків податкових обов'язків для юридичних осіб (пп. 6 п. 1 розділу II Порядку підтвердження можливості чи неможливості виконання платником податків обов'язків, визначених у підпункті 69.1 пункту 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України, затверджений наказом Мінфіну від 29.07.2022 р. № 225 (далі – Порядок № 225).

Податкові зобов'язання щодо звітування, сплати податків, реєстрації податкових накладних потрібно виконати протягом 60 календарних днів з першого дня місяця, наступного за місяцем відновлення таких можливостей платників податків.

Відповіді на запитання

Коригування МПЗ єдинника IV група, якщо земля засмічена вибуховими пристроями, але поступово звільняється від них ДНС, має право уточнити у бік зменшення?

Період звільнення від сплати єдиного податку при забрудненні земельної ділянки вибухонебезпечними предметами період, що починається з першого числа місяця, на який припадає дата початку обстеження такої земельної ділянки операторами протимінної діяльності, та завершується останнім числом місяця, в якому вона визнана придатною для використання. Таким чином після розмінування потрібно уточнити єдиний податок на збільшення.

Юр особа - «єдинник» 4 групи знаходиться в зоні бойових дій, які тривають і досі, визначена як зона можливих бойових дій, а обстріли постійні?

Єдиний спосіб бути звільненим від оподаткування місцевими податками – це подати заяву на ОМС з проханням звільнити від сплати податків.

Відповіді на запитання

МПЗ як розраховується для сімейних фермерських господарств?

Для сімейних ФГ відповідно до п. 38⁻¹.1.3 ПКУ МПЗ для платників єдиного податку четвертої групи - фізичних осіб - підприємців коефіцієнт "К" застосовується у половинному розмірі, тобто 2,5%.

Чи входять ПДФО та військовий збір, утриманий з дивідентів виплачених голові ФГдо МПЗ?

Відповідно до п. 297-1.5 ПКУ платники єдиного податку IV групи до суми сплачених податків, зборів, платежів та витрат на оренду земельних ділянок включають, зокрема, ПДФО та військовий збір з **доходів фізичних осіб, які перебувають з платником податку у трудових відносинах**. Члени ФГ відповідно до ст. 27 Закону № 973 «Про фермерське господарство» **між членами ФГ та його членами існують трудові відносини** (адже члени господарства виконують у цьому господарстві трудові функції). Отже ПДФО та військовий збір, які утримані з доходів (у тому числі дивідентів), виплачених члену ФГ, мають бути ураховані для порівняння з МПЗ.

Читайте **«АгроPRO», 2023, № 4, с. 22.**

Відповіді на запитання

Якщо територіальна громада була включена до переліку територій можливих бойових дій з 06.03.2022 р. по 11.11.2022 р. та до переліку територій активних бойових дій з 02.03.2022 по 05.03.2022 рр., чи підлягає сплаті МПЗ, а також чи підлягає проведенню нарахування земельного податку та податку на нерухомість за 2021 рік?

На земельні ділянки, розташовані на територіях, на яких бойові дії або тимчасова окупація заверше ні до 1 травня 2022 року, норма пп. 69.33 підрозд. 10 розд. ХХ ПКУ не поширюється. МПЗ з 02.03.2022 по 05.03.2022 рр.

Відповіді на запитання

Чи повинні ФГ подавати декларацію екологічного податку при відсутності бази оподаткування?

Повинні, якщо ними відповідно до п. 250.9 ПКУ не було подано повідомлення (у довільній формі) про відсутність відходів, скидів та викидів в атмосферне повітря.

Чи є якісь зміни в податковому кодексі щодо ліцензій на зберігання пального (власне використання)?

На період дії воєнного стану:

- ліцензії вважаються діючими;
- обов'язки щодо сплати чергових платежів/дії щодо продовження ліцензії мають бути виконані суб'єктом господарювання протягом 30 днів, наступних за днем припинення або скасування воєнного стану;
- суб'єкт господарювання має право зберігати пальне, яке споживається для заправлення електрогенераторної установки в обсязі до 2000 літрів на кожному об'єкті без отримання ліцензії

Вебінар

Податковий кодекс України: аналізуємо зміни

25. 05. 2023

з 11:00 – 13:00

Ірина Дмитерко,
заступник головного
редактора журналу
«АгроPRO»,
експерт у сфері
правових аспектів
ведення агробізнесу

Порядок консервації земель на яких розміщені фортифікаційні та/або військові інженерно-технічні споруди

Законодавче регулювання

Законодавчі особливості реалізації охоронної процедури консервації земель втілені у положеннях:

- Земельного кодексу України (далі – ЗКУ),
- Закону України від 19.06.2003 р. № 962-IV «Про охорону земель» (далі – Закон № 962);
- Закону України від 22.05.2003 р. № 858-IV «Про землеустрій» (далі – Закон № 858);
- Порядку консервації земель, затвердженого постановою КМУ від 19.01.2022 р. № 35 (далі – Порядок № 35);
- Правил розроблення робочих проектів землеустрою, затверджених Постановою КМУ від 02.02.2022 р. № 86 (далі – Правила № 86);
- інших чинних нормативно-правових актів у сфері регулювання земельних відносин.

Законодавче регулювання

Зазначені нормативні документи – зокрема ЗКУ та Закон № 962, по різному визначають процедуру консервації земельної ділянки.

Законодавче регулювання

Консервація земель – припинення господарського використання на визначений термін та залуження або залісення деградованих і малопродуктивних земель, господарське використання яких є екологічно та економічно неефективним, а також техногенно забруднених земельних ділянок, на яких неможливо одержувати екологічно чисту продукцію, а перебування людей на цих земельних ділянках є небезпечним для їх здоров'я (ст. 1 Закону № 962).

В разі повного припинення господарського використання унеможлиблюється будь-яке господарське використання землі, крім використання, яке пов'язане із самою метою консервації земель (відновлення їх природних властивостей шляхом залуження, залісення та ренатуралізації). Тобто продовження господарського використання такої земельної ділянки буде суперечити меті та цілям консервації земель як способу їх охорони та відновлення.

Законодавче регулювання

Консервація земель здійснюється шляхом припинення чи обмеження їх господарського використання на визначений термін та залуження, заліснення або ренатуралізації. Передача у власність і користування земель державної та комунальної власності, щодо яких прийнято рішення про їх консервацію, для цілей, не пов'язаних із такою консервацією, забороняється (ч. 2 ст. 172 ЗКУ).

Визначення обмеженого господарського використання законодавство не містить. Проте вважаємо, що таким, зокрема, є унеможливлення використання лише частини земельної ділянки. В такій ситуації користувач земельної ділянки може продовжити здійснювати орендне землекористування щодо частини ділянки, яка не потребує заходів із консервації.

Консервація земель із встановленням режиму їх обмеженого господарського використання можлива у випадках, коли такий режим обґрунтовано доцільний, а можливість його втілення допустима в межах заходів із відновлення природних властивостей землі.

Законодавче регулювання

До господарського використання (в т. ч. орендного) законсервованої земельної ділянки землекористувач може повернутися виключно після прийняття рішення про повернення земель до господарського використання.

Таке рішення приймається після завершення заходів із консервації чи закінчення її строку (абз. 2, 3 п. 15 Порядку № 35):

- уповноваженим органом (щодо земель державної/комунальної власності)
- власником землі (щодо земель приватної власності).

На час здійснення консервації земель зміна цільового призначення земельної ділянки та її господарське використання, крім передбаченого проектом консервації земель, забороняється (п. 16 Порядку № 35).

Після повернення земельної ділянки до господарського використання у разі потреби зміна її цільового призначення здійснюється в установленому порядку.

Порядок консервації земельної ділянки на якій розміщені фортифікаційні споруди

Консервації підлягають земельні ділянки забруднені хімічними речовинами внаслідок збройної агресії та бойових дій під час дії воєнного стану та земельні ділянки, на яких розташовані військові інженерно-технічні та/або фортифікаційні споруди (ч. 1 ст. 51 Закону № 962).

Проте законодавець не передбачив, які саме охоронні заходи із консервації будуть доцільні та необхідні для того, аби земельна ділянка стала придатною для ведення сільгоспвиробництва.

Зауважу, що відновлювальні заходи щодо залісення, залуження та ренатуралізації, які є усталеними у порядку консервації, не зможуть сприяти відновленню природних властивостей земельної ділянки, які погіршені розміщенням фортифікаційних споруд. А інших заходів законодавство наразі не передбачає.

Порядок консервації земельної ділянки на якій розміщені фортифікаційні споруди

Консервація орендованих земель може бути ініційована їх власником виключно за погодженням із землекористувачем (орендарем, емфітевтом тощо) (ст. 51 Закону № 962 та п. 6 Порядку № 35).

Прийняття власником/розпорядником рішення про проведення консервації земельної ділянки з огляду на розміщення фортифікаційних споруд не потребує надання попереднього дозволу чи будь-якого іншого погодження зі сторони командування військових формувань та начальника військової обласної адміністрації.

Консервація земель здійснюється відповідно до робочого проекту землеустрою за заявою власника/розпорядника землі.

Порядок консервації земельної ділянки на якій розміщені фортифікаційні споруди

Етап I. Ініціювання проведення консервації земельної ділянки

Щодо земель державної та комунальної власності - рішення приймається органом державної влади/органом місцевого самоврядування відповідно до повноважень передбачених ст. 122 ЗКУ.

Щодо земель приватної власності рішення приймається власником ділянки шляхом подання заяви до суб'єкта господарювання, що є виконавцем робіт із землеустрою відповідно до Закону № 858 (землевпорядної організації, сертифікованого інженера-землевпорядника тощо).

Порядок консервації земельної ділянки на якій розміщені фортифікаційні споруди

Етап 2. Розробка робочого проекту землеустрою щодо консервації земель

Метою робочого проекту землеустрою є визначення видів, способів консервації земельних ділянок, строку проведення консервації тощо (п. 36 Розділу IV Правил № 86).

Замовником робочого проекту землеустрою є власник земельної ділянки і саме за його кошти здійснюється фінансування робіт, пов'язаних із розробкою такого проекту та виконанням відновлювальних заходів пов'язаних із консервацією.

Розробка робочого проекту землеустрою здійснюється на підставі договору про розроблення проекту консервації земель, укладеного між замовником і розробником документації із землеустрою та на підставі затвердженого замовником завдання щодо складання проекту консервації.

Порядок консервації земельної ділянки на якій розміщені фортифікаційні споруди

Етап 3. Затвердження робочого проекту землеустрою

Робочі проекти із землеустрою, в тому числі, щодо консервації земель затверджуються їх замовниками (тобто власником/розпорядником) (ст. 186 ЗКУ).

Погодженню з органами охорони навколишнього природного середовища підлягають лише ті робочі проекти, які передбачають здійснення заходів на земельних ділянках державної та комунальної власності, розташованих на територіях чи об'єктах природно-заповідного фонду, їх охоронних зонах, землях, зарезервованих для заповідання, прибережних захисних смугах, інших територіях екологічної мережі.

Порядок консервації земельної ділянки на якій розміщені фортифікаційні споруди

Етап 4. Передача робочого проекту до територіальних органів Держгеокадастру та припинення чи обмеження господарського використання законсервованої земельної ділянки

Затверджений робочий проект землеустрою в електронній формі подається розробником документації до територіального органу Держгеокадастру для забезпечення його зберігання в місцевому фонді документації із землеустрою та оцінки земель (п. 13 Порядку № 35).

На сьогодні внесення відомостей до ДЗК проводиться тільки у тому випадку, якщо внаслідок консервації земель змінюються відомості про земельну ділянку (площа, цільове призначення тощо) (п. 14 Порядку № 35). Такі відомості вносяться до ДЗК на підставі відповідної документації із землеустрою відповідно до Порядку ведення Державного земельного кадастру, затвердженого постановою КМУ від 17.10.2012 р. № 1051.

На сьогодні немає змін до жодного із зазначених порядків . Отже, відомості до ДЗК щодо консервації земель наразі не вносяться.

Консервація земельної ділянки & звільнення від фортифікаційних споруд

Фортифікаційні та інші військово інженерно-технічні споруди, що розміщені на земельній ділянці мають специфічний правовий режим.

Рішення про будівництво військових інженерно-технічних і фортифікаційних споруд приймається ОВА/ОДА за поданням командувачів відповідних угруповань військ (сил), в операційних зонах яких здійснюватиметься таке будівництво, із зазначенням місць та кількості об'єктів будівництва (п. 2 Постанови КМУ від 30.03.2023 р. № 285 «Деякі питання підвищення обороноздатності держави на період воєнного стану в Україні»). Відповідно рішення про їх переміщення, звільнення земельних ділянок від таких споруд також має приймати ОВА/ОДА за поданням командувачів військ .

Тобто розміщення та існування конкретно-взятих фортифікаційних споруд на певній земельній ділянці буде доти, доки військовим керівництвом не буде прийнято рішення про їх переміщення, розібрання, демонтаж.

Наслідки для орендаря

Щодо земель державної/комунальної власності.

Передбачено можливість зменшення за згодою сторін та у разі поновлення договору оренди розміру орендної плати за земельні ділянки, передані в оренду на земельних торгах, в разі (ч. 4 ст. 23 Закону № 161):

- консервації таких земельних ділянок;
- визнання земельних ділянок забрудненими (потенційно забрудненими) вибухонебезпечними предметами.

Раніше зазначена норма передбачала повну заборону на зменшення розміру орендної плати за земельні ділянки державної/комунальної власності, передані в оренду на торгах.

Наслідки для орендаря

Щодо земель приватної власності

Орендна плата за земельні ділянки, що перебувають у власності фізичних та юридичних осіб, переглядається за згодою сторін. Орендар має право вимагати відповідного зменшення орендної плати в разі, якщо стан орендованої земельної ділянки погіршився не з його вини. (ст. 23 Закону № 161).

Наймач звільняється від плати за весь час, протягом якого майно не могло бути використане ним через обставини, за які він не відповідає. (ч. 6 ст. 762 ЦКУ).

Найбільш доцільним для орендаря в такій ситуації буде написати обґрунтоване звернення до власника землі з посиланням на норми законодавства та запропонувати внести зміни до договору оренди. Або запропонувати внести такі зміни ще на етапі підготовки згоди на проведення консервації земельної ділянки.

Обстеження територій, імовірно забруднених вибухонебезпечними предметами:

*Стандартна операційна процедура ДСНС 08.10
«Порядок проведення органами та підрозділами цивільного захисту нетехнічного обстеження територій, імовірно забруднених вибухонебезпечними предметами»*

Нетехнічне обстеження

Нетехнічне обстеження є першим і одним із найважливіших етапів гуманітарного розмінування. Це перший крок до звільнення українських земель від вибухонебезпечних залишків війни.

Нетехнічне обстеження – це збір, аналіз та оцінювання інформації стосовно території для подальшої її класифікації за статусом небезпеки, без використання технічних засобів пошуку вибухонебезпечних предметів (далі – ВВП).

Нетехнічне обстеження проводиться з метою класифікації території, стосовно якої існує підозра щодо її забруднення ВВП. Воно проводиться на підставі отриманої прямої та непрямої інформації (доказів) і є підставою для підготовки пропозицій з проведення технічного обстеження, очищення (розмінування) та (або) виключення (розблокування) території.

Нетехнічне обстеження

Основними завданнями нетехнічного обстеження є:

- збір (підтвердження) доказів щодо забруднення території ВВП та визначення можливих ризиків і небезпек для населення, що мешкає на прилеглий території;
- класифікація території за статусом небезпеки;
- встановлення та маркування межі небезпечної території, наскільки це можливо здійснити у безпечний спосіб;
- виключення (розблокування) територій нетехнічним обстеженням;
- визначення соціально-економічних факторів та загроз, а також інших чинників (характер місцевості, наявність об'єктів інфраструктури, цільове призначення території тощо), що можуть впливати на прийняття рішення щодо пріоритетності вжиття необхідних заходів з розблокування небезпечної території;
- збір інформації про інциденти та нещасні випадки з людьми та тваринами, що виникли на території, на якій проводиться НТО.

Нетехнічне обстеження

За результатами проведення нетехнічного обстеження територія класифікується за статусом небезпеки, а саме:

- **імовірно небезпечна територія** (яка на підставі непрямих доказів вважається імовірно забрудненою ВВП);
- **підтверджена небезпечна територія** (яка на підставі прямих доказів вважається забрудненою ВВП);
- **виключена територія** (територія, під час проведення НТО якої не виявлено непрямих або прямих доказів щодо її забруднення ВВП).

Статус небезпеки території визначається залежно від встановлених непрямих/прямих доказів її забруднення ВВП.

Класифікація території за статусом небезпеки повинна здійснюватися на підставі не менше ніж трьох різних доказів, отриманих не менше ніж із трьох різних джерел інформації.

У випадку, коли при зборі інформації був отриманий хоча б один прямий доказ, така територія класифікується як підтверджено небезпечна.

Постійне використання території відповідно до цільового призначення може бути аргументом щодо спростування її імовірного забруднення ВВП, однак це не може бути єдиним доказом для рішення про виключення цієї території.

Нетехнічне обстеження

Статус небезпеки території визначається залежно від встановлених непрямих/прямих доказів.

Непрямими доказами щодо забруднення територій ВНП є:

- ✓ усні повідомлення місцевого населення, учасників бойових дій, свідків подій тощо;
- ✓ історичні довідки та архівні матеріали щодо ведення бойових дій або іншої військової діяльності;
- ✓ відомості (повідомлення) про виявлення ВНП, достовірність яких підлягає сумніву, не підтверджувалася документально або не перевірялася;
- ✓ території (особливо сільськогосподарського призначення), які довготривалий час не використовуються відповідно до свого цільового призначення;
- ✓ відомості щодо раніше проведеного НТО, які не містять інформації стосовно виявлення прямих доказів про забруднення їх ВНП;
- ✓ наявність на території оборонних позицій, фортифікаційних споруд, техніки тощо;
- ✓ встановлені елементи систем маркування на території, стосовно якої були відсутні підозри та відомості щодо її забруднення ВНП;
- ✓ нещасні випадки та інциденти, пов'язані із ВНП, коли місце їх виникнення точно не встановлено;
- ✓ інші будь-які відомості та матеріали, які свідчать про імовірність забруднення території ВНП.

Нетехнічне обстеження

Прямими доказами щодо забруднення території ВВП є:

- ✓ вирви від вибухів та вхідні отвори від входження боєприпасів у ґрунт; візуально виявлені на території предмети, які ідентифіковані як ВВП, або їх елементи (залишки);
- ✓ візуально виявлені на території предмети, які потенційно можуть бути елементами саморобних вибухових пристроїв або боєприпасів, що встановлюються на розтяжках;
- ✓ вибухи, що виникли під час пожежі у природньому середовищі;
- ✓ підтверджені факти виявлення населенням ВВП;
- ✓ відомості щодо ведення на території бойових дій або її використання у військовій діяльності, достовірність яких підтверджено документально (карти мінних полів, схеми (плани) полігонів із зазначенням мішенних полів, об'єктів зберігання боєприпасів, що вибухнули, детальні карти (схеми) ведення бою тощо);
- ✓ наявність на території штатної укупорки або іншої тари, що використовується для зберігання або транспортування боєприпасів;
- ✓ встановлені елементи систем маркування на території, стосовно якої наявні достовірні відомості щодо забруднення ВВП або використання у військовій діяльності, у тому числі ведення бойових дій;
- ✓ нещасні випадки та інциденти, пов'язані із ВВП, коли місце їх виникнення встановлено точно та підтверджено документально; **інші будь-які відомості та матеріали, які підтверджують забруднення території ВВП.**

Нетехнічне обстеження

Джерелами інформації під час проведення НТО є:

- ✓ ОМС;
- ✓ особи, що використовують територію відповідно до її цільового призначення (зокрема, сільгоспприємства-орендарі земельних ділянок);
- ✓ місцеве населення, що мешкає у безпосередній близькості до території, на якій проводиться НТО;
- ✓ розміщені в районах проведення НТО органи управління та підрозділи Збройних Сил України, інших військових формувань, Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту та охорони правопорядку;
- ✓ учасники бойових дій, свідки та учасники подій, пов'язаних із ВВП; постраждалі (потерпілі) внаслідок випадків або інцидентів, пов'язаних із ВВП, їхні близькі та родичі;
- ✓ карти (схеми, формуляри) мінних полів і територій ведення бойових дій;
- ✓ інші джерела, які сприятимуть встановленню небезпечних територій.

Нетехнічне обстеження

Методами проведення нетехнічного обстеження є Аналітичне та Практичне дослідження, які є єдиним комплексом заходів.

Аналітичне дослідження проводиться у разі:

- ✓ надходження (отримання) первинної інформації щодо імовірного забруднення ВВП певної території;
- ✓ наявності території, на якій проводилися заходи з очищення (розмінування), однак відсутні відомості щодо їх завершення та передачі очищеної території для використання згідно з її цільовим призначенням;
- ✓ уточнення статусу раніше встановленої імовірно небезпечної території.

Практичне дослідження проводиться у разі отримання під час Аналітичного дослідження непрямих та прямих доказів щодо імовірності забруднення території ВВП.

За результатами здійснення Аналітичного та Практичного дослідження території проводиться її класифікація за статусом небезпеки.

Організація проведення

Організація безпосереднього проведення нетехнічного обстеження покладається на керівників головних управлінь ДСНС України в областях та м. Києві та їх заступників, до функцій і повноважень яких належить організація робіт з очищення (розмінування) територій від ВНП.

Перед безпосереднім початком проведення нетехнічного обстеження складається Графік його проведення з потижневою розбивкою щодо здійснення заходів. Вихідні дані для складання Графіка відображаються у річному Плані виконання завдань та заходів з протимінної діяльності на території регіону.

У Графіку детально розкриваються **район дослідження**, поіменний склад Розрахунку НТО, **заходи, які будуть проведені під час Аналітичного та Практичного дослідження, дати та місця їх проведення**, прізвища відповідальних осіб.

Загальний термін нетехнічного обстеження не повинен перевищувати 3 календарних місяців, а безпосереднє проведення Аналітичного та Практичного дослідження здійснюється в одному календарному році.

Організація проведення

- Для забезпечення проведення нетехнічного обстеження керівниками терорганів ДСНС налагоджується взаємодія з:
- місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, територіальними органами центральних органів виконавчої влади (далі – ОМС);
 - підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності;
 - з органами військового управління, підрозділами ЗСУ та інших військових формувань (за необхідності).

Передбачено також, що питання, пов'язані із організацією та безпосереднім проведенням нетехнічного обстеження, повинні розглядатися на засіданнях регіональних і місцевих комісій з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій, у комплексі з іншими питаннями щодо організації та виконання завдань з розблокування територій, забруднених ВВП.

Організація проведення

Безпосереднє проведення нетехнічного обстеження території, стосовно якої існує підозра забруднення ВНП, здійснюється на підставі наказу керівника територіального органу ДСНС, в якому, зокрема, мають зазначатися:

- методи та термін проведення обстеження,
- організація взаємодії в т. ч. з ОМС та бенефіціарами (власниками та користувачами землі).

Оформлення результатів

Результати НТО оформлюються у вигляді:

- ✓ Донесення про проведення НТО (форма наведена у додатку 1 до Порядку проведення НТО);
- ✓ Звіту щодо проведення НТО (форма наведена у додатку 2 до Порядку проведення НТО).

У разі підтвердження забруднення ділянки ВВП заповнюється Донесення та Звіт.

Якщо доказів забруднення не виявлено, заповнюється лише Донесення.

Звіт затверджується керівником тероргану ДСНС або його заступником, а за необхідності – може бути погоджений за згодою ОМС, органами військового управління, підрозділами і частинами ЗСУ, підприємств, та підписаний уповноваженими представниками цих установ.

Відомості про результати НТО вносяться до системи управління інформацією протимінної діяльності (IMSMA).

Додатково

ДСНС створено Сервіс протимінної діяльності (<https://mine.dsns.gov.ua/>).
Для повідомлення про мінування необхідно натиснути відповідну кнопку на сайті.

 Сервіс протимінної діяльності ДСНС

Інтерактивна мапа територій, які потенційно можуть бути забруднені вибухонебезпечними предметами

На цій мапі відображуються місця, на яких вже виявлені або ймовірно знаходяться вибухонебезпечні предмети, та ступінь загрози від них згідно наявної у ДСНС інформації (похибка локалізації становить до 30 м). Рекомендуємо використовувати інформацію з інтерактивної мапи при відвідуванні місць, на яких велись бойові дії.

Повідомити про мінування

Хочу стати ідентифікатором ВВП Хочу стати сапером Хочу стати оператором ПМД

Додатково

Після цього необхідно авторизуватись та створити повідомлення за запропонованим алгоритмом:

 Сервіс протимінної діяльності ДСНС [Головна](#) [Історія викликів](#) [Вийти](#)

Створення повідомлення

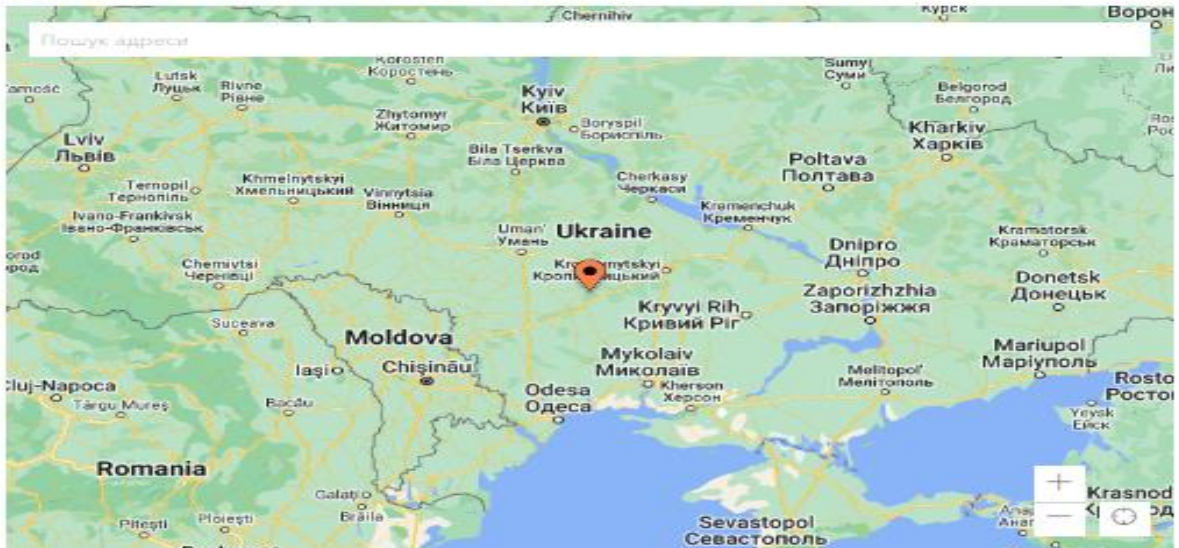
- Оберіть точку на мапі**

Перетягніть або проведіть пальцем по екрану, щоб перемістити точку. Стисніть два пальці разом, щоб зменшити масштаб. Розведіть два пальці один від одного, щоб збільшити масштаб.

Центральна вулиця 35-69, Добровеличківка, Кіровоградська область
- Вкажіть контактний номер телефона**
- Опишіть знахідку (від 4 до 1024 символів)**

0/1024
- Додайте фото чи відео**

Натисніть або перетягніть файл в це поле

Додатково

Також там розміщено інформацію (характерні ознаки та заборонені дії) про найбільш розповсюджені вибухонебезпечні предмети:

- мінометні міни
- артилерійські снаряди
- ручні гранати
- касетні боєприпаси
- протитанкові міни дистанційного мінування
- балістичні ракети
- постріли осколкової гранати
- авіаційні ракети
- протитанкові керовані ракети
- реактивні снаряди
- протипіхотні міни осколкової дії
- протипіхотні фугасні міни
- міни пастки
- протитанкові міни фугасної дії
- авіаційні бомби

Найбільш розповсюджені вибухонебезпечні предмети

Мінометні міни	Артилерійські снаряди	Ручні гранати	Касетні боєприпаси	Протитанкові міни дистанційного мінування	Балістичні ракети
Постріли осколкової гранати	Авіаційні ракети	Протитанкові керовані ракети	Реактивні снаряди	Протипіхотні міни осколкової дії	
Протипіхотні фугасні міни	Міни пастки	Протитанкові міни фугасної дії	Авіаційні бомби		

Протитанкові міни фугасної дії

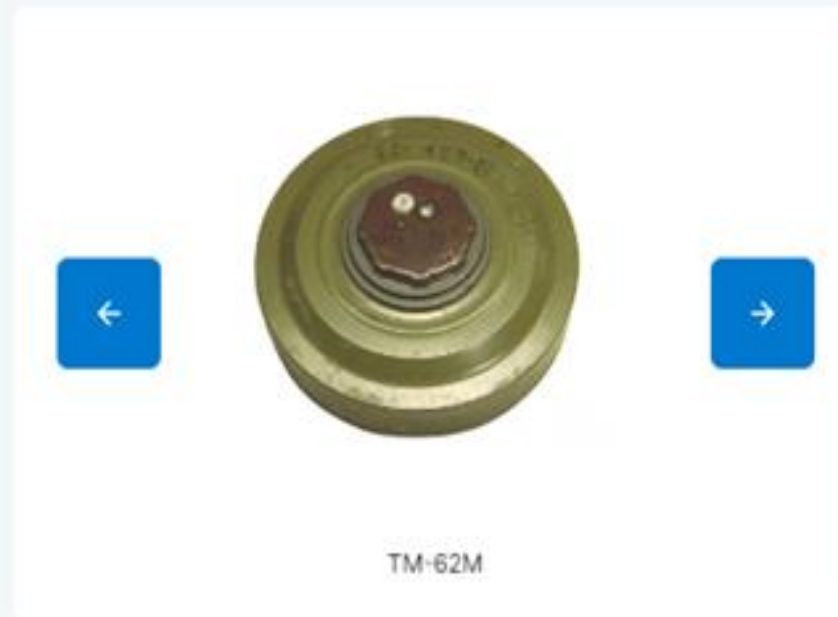
Характерні ознаки протитанкових мін фугасної дії:

1. В більшості випадків встановлюються на поверхні або у товщі ґрунту та маскуються.
2. В більшості випадків корпус міни сталевий (міна ТМ-62ПЗ корпус з поліетилену).
3. Можуть використовуватись разом з мінами-пастками.
4. Споряджаються різними типами вибухників: натискної дії та вибухники, що працюють за принципом зміни електромагнітного поля (спрацьовують від металевих предметів, які знаходяться поряд).

Категорично забороняється:

1. Використовувати мобільні телефони, засоби радіозв'язку поряд з міною.
2. Виконувати будь-які механічні, термічні та інші впливи на корпус міни або вибухника.
3. Переміщувати міни з місця їх знаходження.
4. Проводити будь-які земляні роботи поблизу з міною.
5. Намагатися викрутити будь-які комплектуючі з міни.
6. Перерізати проводи, троси, тощо, що ідуть до вибухників міни.
7. Самостійно знешкоджувати міни.

В деяких випадках можуть споряджатись вибухниками, що працюють за принципом зміни магнітного поля, тому необхідно уникати використання засобів зв'язку поряд з мінами.

Відповіді на запитання

1. Якщо земельна ділянка засмічена але не внесена до ДЗК? – до завдань центру протимінної діяльності та до повноважень центру гуманітарного розмінування віднесено електронну інформаційну взаємодію з ДЗК щодо надання відомостей про земельні ділянки, забруднені ВНП предметами/очищені від ВНП (абз. 18 ч. 3 ст. 25, абз. 17 ч. 3 ст. 25-1 Закону України від 06.12.2018 р. № 2642-VIII «Про протимінну діяльність в Україні»).

Пунктом 4 Прикінцевих положень Закону № 3050 встановлено обов'язок Центру протимінної діяльності та Центру гуманітарного розмінування у місячний строк (до 06.06.2023 р.) забезпечити передачу до ДЗК відомостей про земельні ділянки, забруднені ВНП /очищені від ВНП станом на день набрання чинності Законом № 3050.

2. Хто та яким чином підтверджує факт наявності фортифікаційних споруд (або просто виритих окопів) на полі? – ОВА, постанова КМУ від 08.11.2022 р. № 1255 «Про деякі питання будівництва військових інженерно-технічних і фортифікаційних споруд».

Відповіді на запитання

3. Яким документом визначаються земельні ділянки забрудненими вибухонебезпечними предметами - витяг з ДЗК.

4. Потенційно забруднені земельні ділянки (які потрібні рішення ОМС) – для отримання пільги з оподаткування необхідно:

- рішення ОМС, ВА про встановлення податкових пільг зі сплати місцевих податків та/або зборів на підставі заяви платника податків;
- заява платника до ОМС, ВА про потенційне забруднення земельної ділянки ВНП.

5. Хто розробляє проект землеустрою щодо консервації земель приватної власності, що знаходяться в оренді у господарства – розробляє землевпорядна організація або сертифікований інженер, замовляє і оплачує – власник. Орендар має надати згоду на консервацію землі.

Відповіді на запитання

6. Чи зобов'язана сільська рада надавати податкову пільгу щодо земельних ділянок, відведених як землі оборони, якщо частково територія полігону обробляється приватними сільськогосподарськими підприємствами за договорами спільного обробітку землі?

Враховуючи, що рішення ОМС є необхідним для пільг за земельні ділянки:

- розташовані на територіях, на яких ведуться (велися) активні бойові дії або тимчасово окупованих, забруднені вибухонебезпечними предметами
- непридатні для використання у зв'язку з потенційною загрозою їх забруднення вибухонебезпечними предметами

То, якщо полігон підпадає під одну з зазначених категорій – так, ОМС має прийняти рішення. Але сільгоспприємство в цій ситуації пільг не матиме, оскільки не є ані власником, ані орендарем ділянки.

Вебінар

Податковий кодекс України: аналізуємо зміни

25. 05. 2023

з 11:00 – 13:00

Олена Жураківська,
редактор журналу
«АгроPRO»,
експерт з питань
оподаткування та
бухгалтерського
обліку

Коригування ЄП IV групи

Що коригувати?

- 1. МПЗ.** До внесення змін в ПКУ Законом № 3050 не потрібно було розраховувати МПЗ щодо земель, які знаходяться на територіях, де проходять бойові дії або на тимчасово окупованих РФ за увесь 2022 рік. З урахуванням змін звільнення стосується лише періоду з **01.03.2022 р. до 31.12.2022 р.** і лише територій активних бойових дій та тимчасово окупованих територій.
- 2. Суму ЄП IV групи.** Не нараховується та не сплачується ЄП IV групи:
 - з 01.03.2022 р. до дати закінчення активних бойових дій (окупації), якщо вона припала на 2022 рік, або до 31.12.2022 р., якщо на кінець року такі дії не завершилися (крім територій, де активні бойові дії закінчились до 1 травня 2022 року) (пп. 69.33 підрозд. 10 розд. XX ПКУ);
 - **не є об'єктом оподаткування ЄП IV групи площі земельних ділянок, які (п. 292¹.1 ПКУ):**
 - перебувають у консервації;
 - забруднені вибухонебезпечними предметами;
 - непридатні для використання у зв'язку з потенційною загрозою їх забруднення вибухонебезпечними предметами.

Коригування ЄП IV групи

Як коригувати?

З 2023 року застосовується оновлена форма Декларації в редакції наказу Мінфіну від 24.11.2022 р. № 394.

Подається «Уточнююча загальна» та «Уточнюючі звітні».

Додатки:

- Додаток 1 Відомості (довідка) про наявність земельних ділянок;
- Додаток 3 (Розрахунок МПЗ).

Додатки «Розрахунок ЄСВ» та «Розрахунок сільгоспчастки» не подаються.

В титульній частині слід заповнити реквізит «з урахуванням уточнень з», наприклад 01.03.2022.

Коригування ЄП IV групи

Як обчислити суму податку?

У разі застосування норми пп. 69.33 підрозд. 10 розд. XX ПКУ річна сума ЄП IV групи визначається пропорційно до кількості місяців, коли площі земельних ділянок (земельних часток (паїв)) підлягали оподаткуванню ЄП.

Приклад 1 (уточнення за 2022 рік)

Сільгоспприємство орендує 300 га ріллі за трьома різними договорами оренди: на 100 га (НГО 1 га – 40,25 тис. грн), 60 га (НГО 1 га – 42,55 тис. грн) та 140 га (НГО 1 га – 40,25 тис. грн). Крім того, орендує 80 га плодового саду з НГО 63,25 тис. грн за гектар. Виходячи із вказаних площ, сільгоспприємство подало звітність з ЄП IV групи на 2022 рік. Але ділянка ріллі в 60 га починаючи з 20.03.2022 р. й до кінця 2022 року знаходилась на тимчасово окупованій території.

Отже, потрібно нарахувати ЄП IV групи лише за період з 01.01.2022 р. до 19.03.2022 р. (включно).

Якби ділянка використовувалась цілий рік, то річна сума ЄП становила б 24 253,50 грн (60 га x 42 550 грн x 0,95%).

Ділянка використовувалась протягом 2-х повних місяців (січень та лютий) і 19 днів третього місяця.

Отже, сума податку за 1 місяць становить 2021,13 грн (24 253,50 грн / 12 міс.).

Сума податку за 19 днів березня 2022 р. становить 1238,76 грн (2021,13 грн / 31 день x 19 днів).

Отже, річна сума за цю земельну ділянку становитиме **5281,02** грн (2021,13 грн x 2 + 1238,76 грн).

1.3	Багаторічні насадження, всього	80,0000	63 250,00	0,57	28 842,00	2 884,20	2 884,20	14 421,00	8 652,60	
1.4	Пасовища, всього	-	-	-	-	-	-	-	-	
2	Землі водного фонду, всього	-	-	-	-	-	-	-	-	
3	Нараховано на 2022 рік, усього (сума р. 1, 2 к. 7 - 10)				125 893,02	12 589,30	12 589,30	62 946,51	37 767,91	
4	Позитивне значення різниці між сумою загального мінімального податкового зобов'язання та загальною сумою сплачених податків, зборів, платежів та витрат на оренду земельних ділянок (р. 4 графа 3 розділу II додатку 3)*						x	x	x	
5	Загальні податкові зобов'язання з єдиного податку (сума р. 3, 4 графа 6 - 10)				125 893,02	12 589,30	12 589,30	62 946,51	37 767,91	
6 ¹³	Нараховано на 2022_ рік за даними раніше поданої декларації (р. 5 декларації, що уточнюється)						14 486,55	14 486,55	72 432,75	43 459,65
7 ¹³	Нараховано до збільшення податкового зобов'язання на 2022_ рік на періоди, за якими не настав термін сплати (позитивне значення (р. 5 – р.6)									
8 ¹³	Нараховано до зменшення податкового зобов'язання на 2022 рік на періоди, за якими не настав термін сплати (позитивне значення (р. 6 – р. 5)									
9 ¹³	Розмір заниження податкового зобов'язання минулих податкових періодів або періодів поточного року, за якими минув термін сплати									
10 ¹³	Розмір завищення податкового зобов'язання минулих податкових періодів або періодів поточного року, за якими минув термін сплати					1897,25	1897,25	10 486,24	5691,74	
11 ¹³	Сума штрафу (графа 7–10 р. 9 x 3 % або 5 %)									
12 ¹⁴	Сума пені									
13	Сума податкового зобов'язання у розмірі 25 відсотків річної суми податку відповідно до підпункту 298.8.7 пункту 298.8 статті 298 глави 1 розділу XIV Податкового кодексу України (р. 5 графа 6 x 25 %)**									

<...>

Коригування ЄП IV групи

Приклад 2 (уточнення за 2023 рік)

Вихідні дані щодо ділянок такі самі, як і в Прикладі 1. Сільгосппідприємство подало звітність з ЄП IV групи на 2023 рік виходячи із всіх наявних в нього земельних ділянок. Але ділянка ріллі в 60 га продовжує (ще з 2022 року) знаходитися на тимчасово окупованій території. Отже, нарахування суми ЄП щодо цієї ділянки взагалі видаляється з Декларації. Крім того, у додатку 3 Декларації, поданої до 20.02.2023 р., було обчислене МПЗ із усіх земельних ділянок за весь за 2022 рік. Позитивне значення різниці між сумою загального МПЗ та загальною сумою сплачених податків становило 26 020 грн. Після перерахунку суми МПЗ за 2022 рік (за ділянку, що знаходиться на тимчасово окупованій території МПЗ було обчислено лише за січень та лютий 2022 року) вона становить 17 020 грн (60 га x 42,55 тис. грн x 4% :12 x 2).

1.3	Багаторічні насадження, всього	80,0000	63 250,00	0,57	28 842,00	2 884,20	2 884,20	14 421,00	8 652,60
1.4	Пасовища, всього	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Землі водного фонду, всього	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Нараховано на 2022 рік, усього (сума р. 1, 2 к. 7 - 10)				120 612,00	12 061,20	12 061,20	60 306,00	36 183,60
4	Позитивне значення різниці між сумою загального мінімального податкового зобов'язання та загальною сумою сплачених податків, зборів, платежів та витрат на оренду земельних ділянок (р. 4 графа 3 розділу II додатку 3)*					17 020,00	x	x	x
5	Загальні податкові зобов'язання з єдиного податку (сума р. 3, 4 графа 6 - 10)				129 612,00	29 081,20	12 061,20	60 306,00	36 183,60
6 ¹³	Нараховано на 2023_ рік за даними раніше поданої декларації (р. 5 декларації, що уточнюється)					40 506,55	14 486,55	72 432,75	43 459,65
7 ¹³	Нараховано до збільшення податкового зобов'язання на 2023 рік на періоди, за якими не настав термін сплати (позитивне значення (р. 5 – р.6)								
8 ¹³	Нараховано до зменшення податкового зобов'язання на 2023 рік на періоди, за якими не настав термін сплати (позитивне значення (р. 6 – р. 5)								
9 ¹³	Розмір заниження податкового зобов'язання минулих податкових періодів або періодів поточного року, за якими минув термін сплати								
10 ¹³	Розмір завищення податкового зобов'язання минулих податкових періодів або періодів поточного року, за якими минув термін сплати					11 425,35	2 425,35	12 126,75	7 276,05
11 ¹³	Сума штрафу (графа 7–10 р. 9 x 3 % або 5 %)								
12 ¹⁴	Сума пені								
13	Сума податкового зобов'язання у розмірі 25 відсотків річної суми податку відповідно до підпункту 298.8.7 пункту 298.8 статті 298 глави 1 розділу XIV Податкового кодексу України (р. 5 графа 6 x 25 %)**								

Коригування плати за землю

Що коригувати?

Якщо земля знаходиться на території можливих бойових дій, потрібно:

- збільшити нарахування за 2022 рік (якщо у минулому році ця плата не нараховувалася та не сплачувалася);
- зменшити нарахування за 2023 рік (якщо плата за землю за цей рік нараховувалась) у разі підтвердження факту або консервації земель, або їх забруднення вибухонебезпечними предметами, або наявності потенційної загрози забруднення їх цими предметами.

Якщо земля знаходиться в зоні бойових дій чи в окупації, але плата за неї нараховувалась:

- зменшити нарахування за відповідний період

АгроPRO – журнал для успішного розвитку агробізнесу

Сайт: www.agro-pro.com.ua Телефони: (097) 894 2520, (067) 878 5132 земля

Коригування плати за землю

Як коригувати?

Форма Податкової декларації з плати за землю (земельний податок та/або орендна плата за земельні ділянки державної або комунальної власності) затверджена наказом Мінфіну від 16.06.2015 р. № 560 (зі змінами, внесеними наказом Мінфіну від 18.02.2022 р. № 83).

У «шапці» проставляється позначка «х» ставиться у полі **03 «Уточнююча»**, а також навпроти того виду плати за землю (земельний податок чи орендна плата), щодо якого подається уточнююча Декларація; у полі **«за 20__ рік»** зазначають рік, за який здійснюється коригування (2022 чи 2023); **у полі «з урахуванням уточнень з»** зазначається дата, починаючи з якої відбувається уточнення даних, наприклад «01.03».

АгроPRO – журнал для успішного розвитку агробізнесу

Сайт: www.agro-pro.com.ua Телефони: (097) 894 2520, (067) 878 5132 земля

Коригування плати за землю

Приклад 1 (коригування земельного податку)

Сільгоспприємство має у власності (придбало у 2021 році) земельну ділянку (рілля) площею 10 га, НГО 1 га якої становить 37 250,00 грн. Ставка земельного податку за рілля, встановлена органом місцевого самоврядування, дорівнює 0,5% від НГО. Сільгоспприємство задекларувало земельний податок за увесь 2022 рік. Згідно з Переліком № 309 ця земельна ділянка у 2022 році перебувала в окупації.

Тож слід скласти уточнюючу Декларацію, в якій залишити нарахування земельного податку лише за січень та лютий 2022 року

АгроPRO – журнал для успішного розвитку агробізнесу

Сайт: www.agro-pro.com.ua Телефони: (097) 894 2520, (067) 878 5132 земля

I Розрахунок суми земельного податку

Одиниці виміру: га – з чотирма десятковими знаками;
 кв. м – з двома десятковими знаками;
 грн – з двома десятковими знаками

№ з/п	Категорія земельних ділянок ¹⁰ (хх.хх)	Документи, які засвідчують/ підтверджують право власності/користування/ право на земельну частку (пай)		Державна реєстрація прав власності/ користування (у разі наявності)		Період володіння/ користування		Кадастровий номер земельної ділянки (формат хххххххххх: хх:хххх:ххххх)	Місце розташування об'єкта(ів) оподаткування ⁹	
		вид права ¹¹	серія та номер документа	дата (дд. мм.рррр)	номер	частка неповного місяця ¹²	кількість повних місяців		код за КАТОТТГ адміністративно- територіальної одиниці	адреса (згідно з правовстановлюючими документами)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.1 ¹⁴	01.01	1	112345	10.10.2021	111222		12	111111111111:22:333:4:555	UA65020000000032929	с. Новосілка Бериславського р-ну, Херсонської обл
2	Усього	х	х	х	х	х	х	х	х	х

№ з/п	Площа земельної ділянки ¹⁵		Нормативна грошова оцінка ¹⁶		Ставка податку ¹⁷ (%)	Річна сума земельного податку ¹⁸ (к. 12 або 13 х к. 14 або 15 х к. 16 / 100) / 12 х (к. 7 + к. 8)	Податкова пільга					Річна сума земельного податку (до сплати) (к. 17 – к. 22)
	га	кв. м	одиниці площі земельної ділянки (грн/га або грн/кв. м)	одиниці площі ріллі по АР Крим або по області (грн/га)			код пільги ¹⁹	розмір пільги ²⁰	дата початку користу- вання ²¹	дата закінчення користу- вання ²¹	сума пільги ²²	
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
1.1 ¹⁴	10,0000		37 250,00		0,5	1862,50			01.03.2022	31.12.2022		310,42
2			х	х	х		х	х	х	х		310,42

Коригування плати за землю

Приклад 2

Сільгосппідприємство орендує дві земельні ділянки комунальної власності: рілля – 20 га (НГО 1 га – 38 800,00 грн) та багаторічні насадження – 8 га (НГО 1 га – 45 300,00 грн). Розмір орендної плати згідно з договором становить: за рілля – 8% від НГО, за багаторічні насадження – 6% від НГО. Багаторічні насадження станом на 01.01.2023 р. перебувають на території активних бойових дій. Але до 20.02.2023 р. була подана Декларація, в якій нарахована орендна плата за двома ділянками.

Тож слід скласти уточнюючу Декларацію, в якій залишити нарахування орендної плати на 2023 рік лише за ріллею

АгроPRO – журнал для успішного розвитку агробізнесу

Сайт: www.agro-pro.com.ua Телефони: (097) 894 2520, (067) 878 5132 земля

II. Розрахунок суми орендної плати

Одиниці виміру: га – з чотирма десятковими знаками;
 кв. м – з двома десятковими знаками;
 грн – з двома десятковими знаками

<...>

Одиниці виміру: га – з чотирма десятковими знаками;
 кв. м – з двома десятковими знаками;
 грн – з двома десятковими знаками

№ з/п	Категорія земельних ділянок ¹⁰ (xx.xx)	Документи, які засвідчують/підтверджують право користування		Державна реєстрація користування (у разі наявності)		Дата закінчення терміну дії договору оренди (дд.мм.рррр)	Період користування		Кадастровий номер земельної ділянки (формат xxxxxxxxxx: xx:xxx:xxxx)	Місце розташування об'єкта(ів) оподаткування ¹³	
		дата (дд.мм.рррр)	серія та номер документа	дата (дд.мм.рррр)	номер		частка неповного місяця ¹²	кількість повних місяців		код за КАТОТТГ адміністративно-територіальної одиниці	адреса (згідно з правовстановлюючими документами)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.1 ¹⁴	01.01	10.10.2021	21/OP	15.10.2021	11532	31.12.2025			1111111111:22:333:4:555	UA6502000000032929	с. Петропавлівка, Куп'янського р-ну Харківської обл.
1.2 ¹⁴	01.01	20.10.2021	22/OP	25.10.2021	116752	31.12.2025			1111111111:99:333:6:555	UA44100030020071428	с. Андріївка, Сватівський р-н Луганська обл.
2	Усього	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

№ з/п	Площа земельної ділянки ¹⁵		Нормативна грошова оцінка ¹⁶		Розмір (ставка) орендної плати ²³ (%)	Річна сума орендної плати ¹⁸ (к. 13 або 14 х к. 15 або 16 х к. 17 / 100) / 12 х (к. 8 + к. 9)
	га	кв. м	одиниці площі земельної ділянки (грн/га або грн/кв. м)	одиниці площі ріллі по Автономній Республіці Крим або по області (грн/га)		
	13	14	15	16	17	18
1.1 ¹⁴	20,0000		38 800,00		8	62 080,00
1.2 ¹⁴	8,0000		45 300,00		6	0,00
2			x	x	x	62 080,00

Коригування податку на нерухомість

Що коригувати?

Якщо раніше звільнення від сплати податку на нерухомість надавалося юрособам на період з 01.03.2022 р. до 31.12.2022 р. **щодо об'єктів житлової нерухомості**, розташованої на територіях, на яких велися бойові дії, або на територіях, тимчасово окупованих РФ, то тепер звільнення поширюється лише **на території активних бойових дій** та території, тимчасово окуповані РФ.

Стара норма також надавала пільгу на період з **1 березня 2022 року по 31 грудня року**, **в якому припинено або скасовано воєнний стан**, **щодо нежитлової нерухомості**, розташованої на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії, або на територіях, тимчасово окупованих збройними формуваннями РФ.

АгроPRO – журнал для успішного розвитку агробізнесу

Сайт: www.agro-pro.com.ua Телефони: (097) 894 2520, (067) 878 5132 земля

Коригування податку на нерухомість

Починаючи з 2023 року порядок оподаткування такий:

- ➔ **податок не нараховується та не сплачується** за період з першого числа місяця, в якому розпочалися активні бойові дії або тимчасова окупація, до останнього числа місяця, у якому їх буде завершено;
- ➔ після завершення активних бойових та/або окупації звільнення від оподаткування стосуватиметься лише:
 - знищеної нерухомості;
 - суттєво пошкодженої нерухомості (до моменту завершення її капітального ремонту чи реконструкції);
 - яка має незначні пошкодження – відповідно до рішень органів місцевого самоврядування на відповідних територіях.

АгроPRO – журнал для успішного розвитку агробізнесу

Сайт: www.agro-pro.com.ua Телефони: (097) 894 2520, (067) 878 5132 земля

Коригування податку на нерухомість

Інформація про знищену нерухомість та таку, що потребує капітального ремонту має бути внесена до Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією РФ проти України.

Тож якщо у підприємства є нерухомість (житлова чи нежитлова), розташована (у 2022 році) в зоні можливих бойових дій і яка не була пошкоджена, то за неї слід нарахувати податок.

Уточнюючу Декларацію слід подати також у випадку, якщо сільгосп підприємства задекларували податок на нерухомість, щодо об'єктів, які знаходяться в зоні бойових дій чи в окупації, або яка виявилась знищеною (суттєво пошкодженою). В такому разі суму податку слід зменшити.

АгроPRO – журнал для успішного розвитку агробізнесу

Сайт: www.agro-pro.com.ua Телефони: (097) 894 2520, (067) 878 5132 земля

Коригування податку на нерухомість

Як коригувати?

Річна сума платежу по об'єктах нерухомого майна, визначених пп. 69.22 підрозд. 10 розд. ХХ ПКУ, обчислюється пропорційно до кількості місяців, коли такі об'єкти підлягали оподаткуванню податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Наприклад, якщо пільга надається з 01.03.2022 р. по 31.12.2022 р., то річна сума податку обчислюється лише за 2 місяці, протягом яких нерухомість підлягала оподаткуванню, тобто за січень та лютий 2022 року.

Форма Податкової декларації з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, затверджена наказом Мінфіну від 10.04.2015 р. N 408 (у редакції наказу Міністерства фінансів України від 10.11. 2022 р. № 371). Вона складається з основної частини та додатків: 1 – житлова нерухомість; 2 – нежитлова нерухомість.

АгроPRO – журнал для успішного розвитку агробізнесу

Сайт: www.agro-pro.com.ua Телефони: (097) 894 2520, (067) 878 5132 земля

Коригування податку на нерухомість

Приклад

Сільгоспприємство має на балансі два об'єкти нерухомості – адміністративне приміщення (код типу об'єкта 1220.5) площею 300,56 кв. м, яке розміщене на підконтрольній Україні території, де бойові дії не проводились, і приміщення складу (код типу об'єкта 1252.5) площею 1600.8 кв. м, яке у березні 2022 року опинилося на тимчасово окупованій території. Підприємство у 2022 році подало Декларацію, до якої включило обидва об'єкти нерухомості. Уточнюючу Декларацію за 2022 рік не подавали, тож варто її подати зараз.

АгроPRO – журнал для успішного розвитку агробізнесу

Сайт: www.agro-pro.com.ua Телефони: (097) 894 2520, (067) 878 5132 земля

Податкова декларація з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки

<...>

N з/п	Показник	Величина (грн, коп.)
1	2	3
	...	
6	податкове зобов'язання за об'єкти нежитлової нерухомості (згідно з додатком(ами) 2 до Податкової декларації)	X
6.1	податкове зобов'язання за податковий (звітний) період, усього (сума значень колонки 22 рядка 3 розділу I)	40 346,50
6.2	податкове зобов'язання, що уточнюється, до збільшення (сума значень колонки 3 рядка 5 розділу II)	
6.3	податкове зобов'язання, що уточнюється, до зменшення (сума значень колонки 3 рядка 6 розділу II)	104 051,90
6.4	сума штрафу (сума значень колонки 3 рядка 7 розділу II)	
6.5	сума пені (сума значень колонки 3 рядка 8 розділу II)	

7 ⁸	кількість додатків відповідного типу, що подані з Податковою декларацією та є її невід'ємною частиною, у тому числі:	
		Додаток 1 "Розрахунок у частині об'єктів житлової нерухомості"
	X	Додаток 2 "Розрахунок у частині об'єктів нежитлової нерухомості"

до Податкової декларації з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки

Порядковий номер Податкової декларації ¹ 1Розрахунок N ² 1 у частині об'єктів **нежитлової** нерухомості

I. Розрахунок податкового зобов'язання

N з/п	Код типу об'єкта ⁴	Місце розташування об'єкта(ів) оподаткування ⁵		Регістраційний номер об'єкта нерухомості ⁶	Дата (дд.мм.рррр) ⁶		Розмір частки загальної площі об'єкта нерухомості, що перебуває у спільній частковій, сумісній власності ⁶	
		код за КАТОТТГ адміністративно-територіальної одиниці	адреса згідно з правовестановлюючими документами ⁶		реєстрації права власності	припинення права власності		
1	2	3		4	5	6	7	8
2.0	Усього, у т. ч.:	x		x	x	x	x	оцінюваних
2.1	1 2 2 0 . 5 U A 1 2 0 2 0 0 5 0 0 0 0 0 2 6 5 4	1		м. Любимівка Дніпропетровська обл	1111.222.33	15.06.2010		
2.п	1 2 5 2 . 5 U A 6 5 0 6 0 0 0 0 0 0 0 0 6 1 9 4	7		с. Горностаївка Херсонська обл	2222.333.44	12.08.2012		

N з/п	Площа об'єкта оподаткування (загальна) ⁸	Кількість місяців перебування у власності, у кварталах ⁹				Ставка ¹⁰ (%)	Розмір МЗП на 01 січня звітного року ¹¹	Річна сума податку (грн, коп.) ¹²	Податкова пільга					Сума податкового зобов'язання до сплати (грн, коп.)				
		код пільги ¹³	розмір пільги ¹⁴ , %	дата початку користування ¹⁵	дата закінчення користування ¹⁵				сума пільги (грн, коп.) ¹⁶	усього ¹⁷	у тому числі розмір квартальних авансових внесків ¹⁸							
											I	II	III	IV				
	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
2.0	Усього, у т. ч.:	x	x	x	x	x			x	x	x	x	104 052,00	40 346,50	10 086,70	10 086,70	10 086,70	10 086,70
2.1	300,56	3	3	3	3	1	6 500,00	19 536,40						19 536,40	4884,10	4884,10	4884,10	4884,10
2.п	1600,80	3	3	3	3	1,2	6 500,00	124 862,40			01.03.2022	31.12.2022	104 052,00	20 810,40	5202,60	5202,60	5202,60	5202,60
3	Враховано на 2022 рік, усього (сума рядків 2.1 – 2.п, де п – номер рядка)													40 346,50	10 086,70	10 086,70	10 086,70	10 086,70

II. Уточнення податкового зобов'язання¹⁹

1	2	Сума податкового зобов'язання до сплати (грн, коп.)				
		3	у тому числі розмір квартальних авансових внесків			
			4	5	6	7
4	Нараховано за даними раніше поданого розрахунку (р. 3 додатка 2 до Податкової декларації, що уточнюється) ²⁰	144 398,40	50 752,00	50 752,00	50 752,00	50 752,00
5	Нараховано до збільшення податкового зобов'язання на 20__ рік, усього (р. 3 - р. 4)					
5.1	у т. ч. нараховано до збільшення податкового зобов'язання відповідно до пункту 50.4 статті 50 Податкового кодексу України ²¹					
5.2	у т. ч. нараховано до збільшення податкового зобов'язання на 20__ рік (р. 5 - р. 5.1)					
6	Нараховано до зменшення податкового зобов'язання на 2022 рік (р. 4 - р. 3)	104 051,90	26 012,98	26 012,98	26 012,98	26 012,98
7	Сума штрафу (к. 4 - 7 р. 5.2 x 3 % або 5 %) ²²					
8	Сума пені ²³					

Відповіді на питання

1. Якщо не писати заяву про відмову від воєнних 2%, чи переведуть автоматично на попередню сплату ЄП 4 групи, як було анонсовано на початку війни?

Так, але потрібно буде подати Декларацію.

2. Як уточнити зобов'язання з єдиного податку 4 групи та МПЗ за 2022 рік, якщо земля була деокупована 12.09.2022.? Чи платити за 4 квартал 2022 ?

Так, крім випадків, якщо землі в той період були заміновані чи забруднені.

3. Датою звільнення від плати за землю є дата прийняття ОМС рішення про надання податкових пільг зі сплати місцевих податків та/або зборів на підставі заяви платника податків. До прийняття рішення, зважаючи, що земельна ділянка перебуває на території на яких ведуться (велися) активні бойові дії або тимчасово окупованих, плата за землю нараховується?

Ні, поки перебуває на зазначених територіях. Потім – починаючи з дати надання пільг ОМС.

АгроPRO – журнал для успішного розвитку агробізнесу

Сайт: www.agro-pro.com.ua Телефони: (097) 894 2520, (067) 878 5132 земля

Відповіді на питання

4. Чи може ФГ подати уточнену декларацію платника єдиного податку 4 групи за 2022р. і коли? Наше господарство знаходиться на території Богодухівського району Харківської області.

Цей район згідно з Переліком № 309 перебуває в зоні можливих бойових дій, крім с. Турове та с. Макаров Золочівської селищної територіальної громади, які перебували в окупації з 30.04.2022 по 11.09.2022 р. Тобто потрібно платити крім випадків консервації чи забруднення.

5. Чи є пільги з єдиного податку 4 групи за 2022 рік, якщо потужності підприємства знаходяться на окупованій території?

Тільки, якщо там знаходиться земля. Інші потужності – ні.

6. Каховський р-н, окупація з 24 лютого і по теперішній час. Підприємство призупинене. Декларація ЄП 4 гр. здавалася за 2022 рік, чи знімати нарахування? Що робити якщо немає технічної можливості це зробити?

Подати уточнюючу декларацію коли з'явиться можливість.

АгроPRO – журнал для успішного розвитку агробізнесу

Сайт: www.agro-pro.com.ua Телефони: (097) 894 2520, (067) 878 5132 земля

Відповіді на питання

7. Чи підлягають звільненню від орендної плати юрособи, які знаходяться на території Харкова (територія можливих бойових дій з 6.05.23)? Раніше вважалось що ці території звільнені від земельного податку та орендної плати?

Території можливих бойових дій пільг не мають, за винятком випадків, якщо вони забруднені.

8. Якщо нерухомість знищена внаслідок ракетної атаки, чи повинна сільська рада приймати рішення про застосування пільги?

Ні. По знищеній нерухомості податок не платиться, але потрібно її внести до Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією РФ проти України.

9. Який перелік ТГ для пільг по орендній платі за землю використовує ДПС на сьогодні? І чи використовує взагалі?

Перелік, затверджений наказом Мінреінтеграції від 22.12.2022 р. № 309.

АгроPRO – журнал для успішного розвитку агробізнесу

Сайт: www.agro-pro.com.ua Телефони: (097) 894 2520, (067) 878 5132 земля

Відповіді на питання

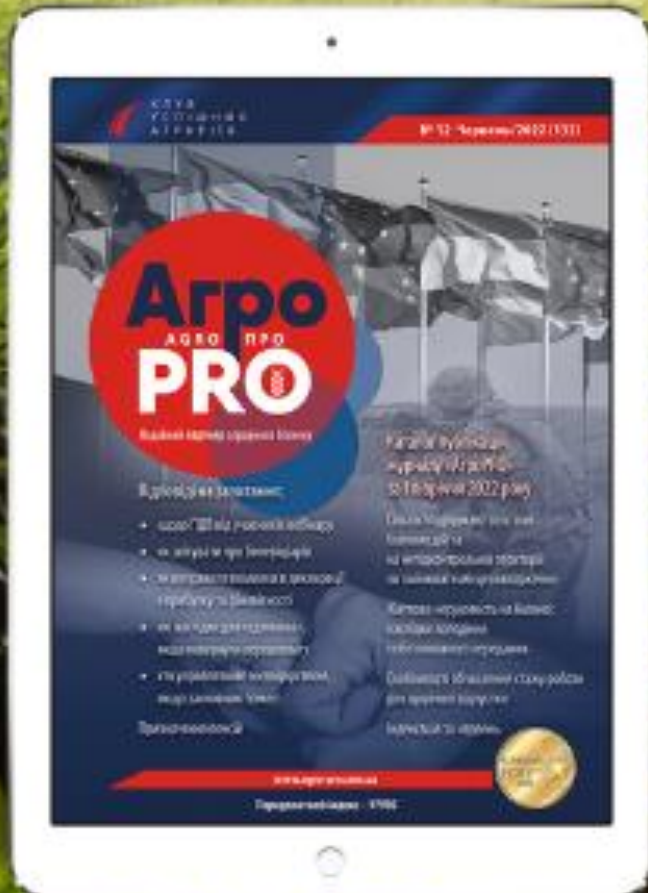

10. Господарство-платник ЄП 4 групи вже подало декларацію. Чи будуть штрафні санкції, якщо подати уточнюючу декларацію з коригованим МПЗ згідно внесених змін?

Штрафів не повинно бути.

11. Якщо підприємство не в змозі сплатити ЄП 4 групи за 2022 рік, (на території велися бойові дії) вже нарахована пеня, в електронному кабінеті, що робити?

Коли з'явиться можливість – подасте уточнюючу декларацію за період з 01.03.22 до 31.03.22. Заплатит лиш за 2 місяці (строк – 6 міс. після скасування воєнного стану), пені не буде.

**ПРАЦЮЄМО З ВАМИ,
ДЛЯ ВАС І ЗАДЛЯ
ПЕРЕМОГИ!**

097 894 25 20, 067 878 51 32

Сайт: www.agro-pro.com.ua Телефони: (097) 894 2520, (067) 878 5132